MALTA

QORTI CIVILI, PRIM AWLA
MALTA

ONOR. IMHALLEF
CARUANA DEMAJO GIANNINO

Seduta tal-15 ta' Novembru, 2002

Citazzjoni Numru. 2443/1999/1

John Cassar; u b'dikriet tat-28 ta' Frar 2002, *stante* l-mewt ta' John Cassar, il-[udizzju [ie trasful\ fil-persuna ta' Joseph Cassar

versus

Francis u Mary konju[i Mangion

F'din il-kaw\a l-attur qieg]ed jitlob illi l-qorti tikkundanna lill-konvenuti jroddulu sitt elef lira (Lm6,000) li kien silifhom f'Ottubru ta' l-1997, billi g]alxejn sej]ilhom kemm-il darba, ukoll b'ittra uffi`jali ta' l-24 ta' Settembru 1999, biex i]allsu. Qieg]ed jitlob ukoll l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra uffi`jali, u l-img]axijiet.

L-attur kien talab wkoll li l-kaw\a tinqata' bid-dispensa tas-smig], billi deherlu li l-konvenuti ma kellhomx e``ezzjonijiet x'jag]tu. Il-qorti, i\da, b'dikriet tal-10 ta' Jannar 2000[1], laqg]et it-talba tal-konvenuti biex jikkontestaw il-kaw\a, u l-konvenuti ressqu l-e``ezzjoni illi huma qatt ma sselfu flus ming]and l-attur.

---

1 *Foll.* 8 *et seq.*

L-attur John Cassar, li miet waqt li kienet miexja l-kaw\a, xehed b'*affidavit*[2] illi l-konvenut kien talbu jisilfu xi flus biex ikun jista' jixtri vettura. Hu kien a``etta li jislef dawn il-flus, bla mg]ax, u g]alhekk mar il-bank, flimkien mal-konvenut u dak li kien sejjer ibig] il-vettura lill-konvenut, [ibed sitt elef lira (Lm6,000), g]addihom fi flus kontanti lill-konvenut, u dan tahom lill-ie]or li ming]andu xtara l-vettura. L-attur esebixxa wkoll kopja tal-ktieb tal-bank[3] li juri illi tassew illi kien [ibed sitt elef lira (Lm6,000) mill-kont numru 17904488067 fid-29 t'Ottubru 1997.

Xehed ukoll Paul Pace[4], li ja]dem b]ala *auto dealer*, u dan xehed li hu kien partat vettura ma' vettura o]ra tal-konvenut b'dan illi l-konvenut kellu j\idlu sitt elef lira (Lm6,000). Xehed illi biex]a l-flus kien mar il-bank mal-konvenut u ra[el anzjan li kien]adu mieg]u l-konvenut, u dan l-anzjan kien g]adda sitt elef lira (Lm6,000) mill-kont tieg]u g]all-kont tal-konvenut; skond Pace ma g]addewx flus kontanti.

Xehed ukoll Henry Delezio[5], impjegat mal-bank fejn kellu l-kont l-attur, u qal illi fit-13 ta' Jannar 1998 kienu n[ibdu sitt elef lira (Lm6,000) mill-kont numru 1799679068[6] ta' l-attur u fit-13 ta' Jannar 1998 ukoll tqieg]du sitt elef lira (Lm6,000) fil-kont ta' Paul Pace[7], g]alkemm ix-xhud ma setax ig]id jekk hemmx rabta bejn i\-\ew[[rajjiet, jew jekk kinux l-istess flus li n[ibdu mill-kont ta' l-attur u tqieg]du f'dawk ta' Pace.

Xehed ukoll il-konvenut Francis Mangion kemm fl-ewwel dehra fil-kaw\a fl-10 ta' Jannar 2000[8] meta talab li jit]alla jikkontesta l-kaw\a, u kif ukoll b'*affidavit* ma]luf fil-31 t'Awissu 2000[9].

Meta xehed l-ewwel darba l-konvenut qal illi qatt ma g]addew flus ming]and l-attur g]al g]andu, la b'self u

---

2 *Foll.* 28 *et seq.*

3 *Fol.* 30.

4 *Foll.* 34 *et seqq.*

5 *Foll.* 99 *et seqq.*

6 *Fol.* 97.

7 *Fol.* 98.

8 *Foll.* 10 *et seqq.*

9 *Foll.* 46 *et seqq.*

lanqas b’xi titolu ie]or; meta xehed b’*affidavit* i\da stqarr illi tassew illi l-attur kien]are[sitt elef lira (Lm6,000) biex inxtrat vettura fuq isem il-konvenut, i\da dan sar b’donazzjoni mill-attur lilu, biex ipattilu talli hu, martu u ommha kienu jduru bih. L-istess g]amlet il-konvenuta Mary Mangion: meta xehdet fl-10 ta’ Jannar 2000[10] qalet li l-attur qatt ma kien taha xejn, la b’self u lanqas b’titolu ie]or, u fl-*affidavit* tag]ha[11] qalet illi l-attur kien g]amel donazzjoni tal-vettura lil \ew[ha l-konvenut l-ie]or.

Il-konvenuti ressqu wkoll lil membri tal-familja tag]hom[12] u lil wie]ed li l-konvenut kien ja]dem mieg]u[13] biex jixhdu li semg]u lill-attur ig]id illi kien g]amel donazzjoni tal-vettura lill-attur.

G]alkemm hemm xi diskrepanzi fix-xiehda dwar kif u meta n]ar[u l-flus mill-kont ta’ l-attur biex inkisbet il-vettura g]all-konvenut, ma hux kontestat bejn il-partijiet illi l-attur tassew]are[sitt elef lira (Lm6,000) biex il-konvenut seta’ jixtri vettura jew i\id il-]las biex ipartat wa]da ma’ o]ra. Minkejja dak li jg]idu l-konvenuti fin-nota ta’ osservazzjonijiet tag]hom, il-qorti taqbel ma’ l-attur illi d-data meta sar in-negozju — sew jekk kien self sew jekk kien donazzjoni — ma hix relevanti, u l-fatt illi `-`itazzjoni ssemmi d-data ta’ Ottubru 1997 meta x’aktarx illi n-negozju sar f’Jannar 1998 ma hux determinanti. Lanqas ma hu relevanti jekk il-flus g]addewx b’*inter-account transfer* jew f’kontanti. L-attur kien ra[el anzjan qrib il-mewt meta]alef l-*affidavit* tieg]u, u li tfixkel fid-dettalji ma tkunx]a[a kbira jew li ttelliflu l-kredibbiltà.

Il-kwistjoni tal-kaw\a g]alhekk hija dwar jekk dawn is-sitt elef lira (Lm6,000) ing]atawx b’self jew jekk l-attur]ari[homx biex jag]mel donazzjoni tal-vettura lill-konvenut.

Sewwa jing]ad fin-nota ta’ osservazzjonijiet ta’ l-attur illi relevanti g]all-ka\ tallum huwa dak li jg]id l-art. 1753 tal-Kodi`i ~ivili illi,]lief g]al xi e``ezzjonijiet li ma jg]oddux g]all-ka\ tallum, id-donazzjoni hija nulla jekk ma ssirx b’att

---

10 *Foll.* 13 *et seq.*

11 *Foll.* 59 *et seqq.*

12 Ara l-*affidavit* ta’ Darren Mangion, *fol.* 51, ta’ Emanuel Mangion, *foll.* 52 *et seq.*, ta’ Carmel Mangion, *fol.* 54, ta’ David Mangion, *foll.* 55 *et seq.*, u ta’ George Zahra, *fol.* 57.

13 Ara l-*affidavit* ta’ Alfred Mizzi, *fol.* 58.

pubbliku. Ma ntwera ebda att pubbliku u g]alhekk ma jistax jing]ad, kif qeg]din ig]idu l-konvenuti, illi saret donazzjoni.

Il-fatt illi ma saritx donazzjoni, wa]du, ma hux bi\\ejjed biex l-attur jirba] din il-kaw\a, g]ax it-talba tieg]u ma hix biex jie]u lura dak li]allas indebitament billi n-negozju li wassal g]all-]las — id-donazzjoni — ma jiswiex, i\da t-talba hi g]ar-radd ta' self, u, kif sewwa qalu l-konvenuti fin-nota tag]hom, l-oneru li juri li sar self huwa fuq l-attur.

Il-qorti i\da aktar temmen lill-attur meta xehed li sar self milli temmen lill-konvenuti. Din il-qorti tqis b]ala m[ieba li to]loq suspett dik tal-konvenuti li, meta saritilhom mistoqsija diretta mill-qorti jekk qatt ing]atawx xi]a[a, b'self jew b'xi titolu ie]or, mill-attur, `a]du li qatt ing]ataw xi]a[a, u ma semmew xejn l-allegata donazzjoni, u]ar[u bit-te\i tad-donazzjoni wara; jekk ma kellhom xejn x'ja]bu g]ala ma ammettewx mill-ewwel li tassew li kienet g]addiet]a[a li tiswa ming]and l-attur g]al g]and il-konvenut, g]alkemm b'donazzjoni?

Fadal il-kwistjoni jekk il-kundanna g]ar-radd tas-self g]andhiex ting]ata kontra \-\ew[konvenuti billi d-dejn huwa tal-komunjoni ta' l-akkwisti jew g]andhiex ting]ata biss kontra l-konvenut min]abba f'dak li jg]id l-art. 1322 tal-Kodi`i ~ivili, msemmi mill-konvenuti fl-a]]ar paragrafu tan-nota tag]hom.

L-art. 1322 ig]id hekk:

1322. (2) Il-jedd li jitwettqu l-atti ta' amministrazzjoni straordinarja, u l-jedd li wie]ed i]arrek jew ji[i m]arrek dwar dawk l-atti jew li ssir xi transazzjoni dwar xi atti jkunu li jkunu, imissu li\-\ew[mi\\ew[in flimkien.

(3) Dawn li [ejjin huma l-atti ta' amministrazzjoni straordinarja:

… … …

(*f*) li tissellef jew tislef flus, barra minn depo\itu ta' flus f'kont f'bank;

Ma hemmx prova illi s-self sar bil-kunsens tal-konvenuta; g]alhekk, ladarba l-konvenut g]amel wa]du att ta' amministrazzjoni straordinarja, id-dejn ma jorbotx il-komunjoni ta' l-akkwisti.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li te]les lill-konvenuta Mary Mangion mill-]arsien tal-[udizzju, tikkundanna lill-konvenut Francis Mangion irodd lill-attur

is-somma ta’ sitt elef lira (Lm6,000) bl-img]ax mit-13 ta’ Jannar 2000, b’dan illi, bla]sara g]al dak li jg]id l-art. 1329 tal-Kodi`i ~ivili, id-dejn ma g]andhiex tbatih il-komunjoni ta’ l-akkwisti.
L-ispejje\ tal-konvenuta Mary Mangion i]allashom l-attur; l-ispejje\ l-o]rajn kollha j]allashom il-konvenut Francis Mangion.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.